

Հայկական գիտահետազոտական հանգույց Armenian Research & Academic Repository

Սույն աշխատանքն արտոնագրված է «Ստեղծագործական համայնքներ
ոչ առևտրային իրավասություն 3.0» արտոնագրով

**This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial
3.0 Unported (CC BY-NC 3.0) license.**

Դու կարող ես.

պատճենել և տարածել նյութը ցանկացած ձևաչափով կամ կրիչով
ձևափոխել կամ օգտագործել առկա նյութը ստեղծելու համար նորը

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format

Adapt — remix, transform, and build upon the material

199

8

C-35

2011

2003

8

Ը-ՅԾ

ՀԱՏԱԲՕՍ
Ս Ա Փ Ր Ի Չ Ը

ԿԱՏԱԿԵՐՔՈՒԹԻՒՆ
ՅԵՐԿՈՒՄ ԱՐԱՐՍ

ԹԱՐԳՄԱՆՈՒԹԻՒՆ
Տ . Գ . ՓԱՓԱԶԵԱՆԻ

Գ . ՂՕՂԷՍ
ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ՄԱԿԵԿՈՆԻՈՅ
1872

ՄՍԳՄԵՄԶ
ՉԸԿԳՓՄՍ

ՀԱՏԱՔՕՍ
ՍԱՓՐԻՉԸ

ԿԱՏԱԿԵՐԳՈՒԹԻԿՆ
ՅԵՐԿՈՒՄ ԱՐԱՐՄ

ԹԱՐԳՄԱՆՈՒԹԻՒՆ

Տ . Գ . ՓԱՓԱԶԵԱՆԻ

Կ . ՊՕՂԻՄ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ՄԱԿԵՂՈՆԻՌՅ

1872

2-35

Այ

Ա.ԲԱՐ Ա.

)(ՎԱՅՅԵԼՈՒՉ ՄԵՆԵԱԿ ՄԸ (

ՏԵՍԻԼ Ա.

(ԲԻԷՌ ԱՌԱՆՁԻՆ ՆՍՏԱՆ)

4963

1463

Ժամը վեցին եկածին պէս, ուղ-
ղակի տան պարտեզին դռնէն մտած
երկու տարիէ ի վեր իւր սիրոյն անշի-
ջելի կրակովը վառուած Թոմսիս պիտի
տեսնեմ : (Իրդունն Ժամացոյցը Կոյնեւի) այս
թշուառական ժամացոյցն ալ չի քաշեր ,
միշտ չորսին վրայ է . եթէ պարտատի-
րօջըս հետ պայմանադրութիւն մը ը-
նէի այս ինչ ժամուն ստակը վճարելուս
խսկոյն նոյն ժամը կը մտենար , բայց
երջանկութեանս վայրկեանները տարի-
ներու նման կերկնան , և ինձ նման
սիրահարներու սրտերը կը մաշեցնեն :
Ասոր հետ մեկտեղ եթէ դռնէն մտած

ատենս տեսնուիմ ուրիշէ մը, բանս
 ուսած է. ունեցած պատիւս ստիի մը
 պիտի ըլլայ. . . : Արդեօք երթամ թէ
 չերթամ. (Երբեքն երբ) է՛հ ինչ որ
 ըլլայ հոգ չէ, քանի որ կուգամ ըսի,
 պիտի երթամ, զի եթէ խոստմնա-
 դանց դտնուիմ, այսուհետև խօսքե-
 ըուս հաւատարմութիւն չի պիտի ընեն,
 և այս հարմար առիթը ձեռքէս պիտի
 փախցնեմ: (Կոչի՛ն Գեօր Կոչի՛ն Կոչի՛ն)
 ո՛հ, ինչ ընելու է հիմայ, մոռցեր եմ
 ածիլուելու. բայց քանի որ դեռ ժա-
 մանակ ունինք՝ աս մեր սափրիչը կան-
 չել տալով ածիլուինք: (Կոչի՛ն Կոչի՛ն)
 Սիմոն՝ Սիմոն՝ Սիմոն՝ :

ՏԵՍԻԼ Բ

Նոյն եւ Սիմոն (Կոչի՛ն)

Սիմոն — Ինչ կը հրամայէք տէր իմ:

21277-609

Բիէն — Շուտով դնա՛ սա սափրիչը
 կանչէ :

Սիմոն — Ո՞ր սափրիչը :

Բիէն — Չե՞ս գիտեր ամեն ատեն
 ո՞ր սափրիչին կածիլուիմ :

Սիմոն — Սա փողոցին ծայրի թղթա-
 վաճառին քովի . . . :

Բիէն — Այո՛, այո՛, շուտ առ բեր :

Սիմոն — Խիստ բարի, սակայն եթէ
 գործ ունենայ :

Բիէն — Ուրիշ մը գտեր :

Սիմոն — (Միշտ Գեօր Կոչի՛ն և
 Կոչի՛ն) եթէ գործը լրմն-
 նալու վրայէ սպասե՛մ. թէոչ :

Բիէն — Քանի որ ուրիշները կան,
 ինչու սպասես :

Սիմոն — (Գեօր Կոչի՛ն և
 Կոչի՛ն) միթէ տաճիկ սափ-
 րիչ մ՛ալ բերելու ըլլամ . . . :

Բիէն — (Քիչ մը Կոչի՛ն) երկնցու-
 ցիր Սիմոն, ազգը պէտք
 չէ՛ ինձի. բաւական է որ
 սափրիչ մը բերես :

Սիմոն — (Գարնեալ դրանը առջև կերևայ և դարանայ) ասորակոյս չիկայ որ ձեռքը շուտ մէկը ըլլալու է .

Բիէն — (Չարացո՞՞) Ինչ խօսք չի հասկցող մարդ ես Սիմոն, Ինչ որ ըլլայ թող ըլլայ բեր .

Սիմոն — (Գարնեալ դրանը առջև կերևայ և դարանայ) զոր օրինակ երիտասարդ է եղեր կամ ծեր :

Բիէն — (Առեւէ շարացո՞՞) Սիմոն՝ բարկութիւնս մի՛ դրդուեր . կարծեմ թէ ըստ սովորութեան միտք կը քերուի :

Սիմոն — (Գանէն դորո՞ կեւէ և շերտին ծոնէ) կեցէ՛ք տէր իմ, հիմա եթէ հարցընեմ դարձեալ պիտի զայրանաք, գործիքները հետը բերե՞ թէ ոչ :

Բիէն — (Տեղէն ցարկեւէ) հասկցայ աւանակ, զիս կը ծաղրես . ալ բաւականէ՛, շուտ դուրս ել՛ դաղան . (ձեռքէն իջէն) :

ՏԵՍԻԼ Գ

Բիէն առանձին

Ծառայ չէ՛, Ստուծոյ մէկ պատիժը . իմ տեղս եթէ ուրիշ մը ըլլար, շատոնց վախած էր, բայց հիմակուան ծառաներուն սղութեանը պատճառաւ միայնդամայն ապուխտի կտորով մը բռնած ըլլալուս . չեմ կրնար ճամբել . թէպէտ և գործի մը խրկելու ըլլամ առանց այսպէս ժամերով զիս բարկացընելու և առանց ձեռ ուտելու չերթար :

ՏԵՍԻԼ Գ

Նոյն եւ ժողով

Բիէն — Օ՛ պարոն՝ աչքը բաց ինչ ըրիր նայինք, կոչկոկարին դացի՞ր :

Ժողով — Ահա անկէ կուգամ, բայց մուճակներդ վաղը պիտի տայ :

Բիէն — Խնձի այսօր պէտք էր, բայց
ինչ ընենք վաղը թող ըլլայ,
դուն հիմա սա մեծ փողո-
ցին մէջ.

Ժօռժ — Եատ աղէկ, շատ աղէկ,
(Դէ՞ն է դո՞ւրս ի՞նչ Էլ)

Բիէն — Կեցի՛ր ծո՛ կեցի՛ր, ըսելի-
քիս կէսը բերանս մնաց :
Պարոն Նիկողիմոսին սու-
նը գիտես այնպէս չէ՞ :

Ժօռժ — Հազար անգամ գացեր ե-
կեր եմ. (Դէ՞ն է դո՞ւրս ի՞նչ Էլ)

Բիէն — Աստուած պատիժդ տայ
շան՝ լակոտ, կեցի՛ր ու՞ր
կերթաս. (Դէ՞ն է) այս ալ
միւս թշուառականին վար-
մանցը հակառակ. (Բո՞րք)
պարոն Նիկողիմոսին գնա
և . . .

Ժօռժ — Անմիջապէս տէր իմ : (Դէ՞ն
է դո՞ւրս ի՞նչ Էլ)

Բիէն — (Բարձր-Նեւէ՛ն սո՛ւ ելեւէ) ու՞ր
կերթաս դարչելի .

Ժօռժ — Պարոն Նիկողիմոսին սու-
նը չըսի՞ր :

Բիէն — Այո՛, բայց ինչ պիտի ը-
սես :

Ժօռժ — Ես ինչ գիտնամ :

Բիէն — Քանի որ ըսելիքդ չգիտես
է՞չ գլուխ, ինչու առանց
խօսքիս վսխճանին սպասե-
լու հրացանին բերնէն ելած
գնտակին պէս վազելով կոր-
սուիլ կուզես :

Ժօռժ — Ալ չեմ վազեր .

Բիէն — Պարոն Նիկողիմոսը տես-
նելով այս երեկոյ իրեն
հետ տեսնուելու չի կարո-
ղանալս իմացու՛ր : Ահա
այսչափ, հիմա կորսուէ՛ :

Ժօռժ — (Ծանրաւայլ զինքն ստե՛նը) պա-
րոն Նիկողիմոսը տեսնելով,

այս երեկոյ իրեն հետ տես-
նուելու չի կարողանալս իմա-
ցուր ահա այս չափ հիմայ
կորսուէ : (Է-Է-Է-Է-Է)

ՏԵՍԻԼ Ե.

Բիէն

Այս ինչ գարշելի մարդկանց մէջ
եմ մնացեր . մէկը պաշտօնի մը ղրկած
ժամանակդ ծեծելով դռնէն դուրս
հանելու ես . և միւսը չուանով տեղ մը
կապելով ընելիք գործերը ամբողջ ի-
մացնելէդ ետքը թող տալու ես . ասկէ
ուրիշ ճար չիկայ . թող աղօթէ այս
թշուառականն ալ որ , ողորմած հոգի
հօրս հին ծառաներէն ըլլալուն համար
չեմ ուզիր քովէս հեռացնել :

ՏԵՍԻԼ Զ

Նոյն եւ Սիմոն

Սիմոն — Զեր սափրիչը տեղ մը դա-

Անձինք

Ֆրանսուա , , Մերունի վաճառական
Թոմնի , Իւր աղջիկը
Բիէն Թոմնիի սիրահարը
Բասկալ Ֆրանսուաի եղբայրը
Ֆիլիպ » ծառայն
Շատախօս սափրիչ
Ժօռժ Բիէնի ծառայն
Սիմոն Բիէնի ծառայն

ցած ըլլալէն, պարտաւորե-
ցայ ուրիշ մը բերել եթէ
կընդունիք :

Բիէն — Հոգ չէ՛ թող ներս դայ,
Սիմոն — (Դրանը տեսց՝) ներս հրամ-
մեցէ՛ք պարո՛ն սախրիչ :

ՏԵՍԻԼ Է

Նոյն եւ սախրիչ

Սախր — (Ներս մտնելով խոնարհելէն ետեւ
ձայնեալ մը Բիէնը եւ շտապէք Բի
չայն կը ճանչնայ, և կտէ միտմով)
ա՛յն արդեօք թէ ոչ նմանե-
ցուցինք . . . ոչ . ճիշդ այն
ըլլալու է . . բայց անդամ
մը անունը հարցնենք :
(Բարձր, Բիէնին) ներեցէք
սիրելի պարոնս, ձեր պատ-
ուական անունը ինչ է :

Բիէն — Բիէն :

Սաի — Օ՛, այս ինչ շուտ մեծցեր.
բաւական պէխեր ալ ունե-
ցեր էք, արդարև ձեզ այս-
պէս սեռնելով ճանճնալուս
համար ուրախանալու եմ :

Բիէռ — Ըսել է որ զիս դիտէք :

Սաի — Եւ ինչպէս չդիտնամ, մինչ-
դեռ ձեռքս մեծցած էք.
ես այս տանը հին ծառա-
ներէն եմ, վախճանեալ սի-
րելի հօրերնուդ Աստուած
ողորմի հոգոյն, սաիբիչը
ես էի, կարելի է որ զձեզ
չի ճանչնամ, թէպէտ և հօ-
րերնուդ մեռնելէն ի վեր 20
տարիէ, (Ինչ ՚ը Գործելէն Իրտը)
այո՛ սխալած չեմ, ճիշդ 20
տարիէ վասն զի լուսահոգին
59 ին մեռաւ, և այն տարի-
քին

Բիէռ — (Ժամոցոյցը նայելով) ա՛հ կա-

ղաչեմ պարո՛ն սաիբիչ,
դործիքդ պատրաստէ՛, վա-
սըն զի ստիպողական դործ
մ՛ուռնիմ, պիտի երթամ :

Սաի — Խիտո բարի, պիտի ածիլ-
ուի՞ք թէ մաղերնիդ կարել
տաք :

Բիէռ — Միմիայն պիտի ածիլուիմ,
բայց կաղաչեմ քիչ մը շուտ
բռնեք ձեռքերնիդ :

Սաի — Ըստ իս եթէ միայն մաղեր-
նիդ կտրել տայիք, աւելի
աղէկ կընէիք :

Բիէռ — Ինչո՞ւ :

Սաի — Որովհետև շաքաթ օր ածիլ-
ուիլը գէշ է կըսեն :

Բիէռ — Դուք աղէկութեանը գէշու-
թեանը մի նայիք սա մօրու-
սըս մաքրեցէք :

Սաի — Իմ պարտքս է անգամ մը ը-
սել, կուզէք ընդունեցէ՞ք,
կուզէք մի՛ ընդունիք. (Ի-
չո՞ւ) արդարեւ իմ ըրածո

ալ խենդութիւն է, ինչ որ հրամայեն
 կատարելու եմ. (Անշուշու Բիւտէ Էն Կ-
 ղէն Երեւ. Բար) լուսահոգի հայրերնիդ
 Աստուած ողորմի հոգուն, շաբաթ օր
 մը ածիլուելու համար զիս կանչեր էր
 իրեն ըսի թէ եկէ՛ք այսօր մածելուիք.
 (Կիւի Դէմք Էր-աւ) այն ալ ձեզի նման
 ինչո՞ւ ըսելով պատճառը յայտնելուս,
 երբէք չեմ մոռցած գրպանէն փայ-
 լուն Փրանդ մը տալով, շնորհակալ եմ
 սափրիչ ըսաւ, որ զիս կը հոգաս . առ
 այս դրամը իբր վարձք, զի թէպէտ և
 այսօր չի պիտի ածիլուիմ, այլ չեմ ու-
 գեր որ դու ալ մլասես : Ես անոր նը-
 ման հաւատով, անոր նման ազքա-
 տասէր, անոր նման որբերու պաշտ-
 պան մարդ չի տեսայ . . . ու՞ր է այն
 նախնի մարդիկը դուք այն ա-
 տեն դեռ պղտիկ բան մ'էիք և որչա՞փ
 ալ չարութիւն կը գործէիք : Օր մը
 սանտրիս ակռաները ամբողջ կոտորե-

ցիք . չեմ գիտեր կը յիշե՞ս : Աղէկ
 միտքս եկաւ, դուք ելլալը մ'ալ ու-
 նէիք Բօլ անուամբ, անշուշտ բաւական
 մեծցած է հիմայ : Ա՛հ, ու՞ր մնացին
 այն ժամանակները :

Բիէն — (Գիւտէ) Առ քեզի փոր-
 ձանք մ'ալ :

Սափ — Իսկ ձեր դայի կորդին ին՞չ
 բարի տղայ մ'էր . երբեմն զքեզ
 ինծի բերելով կը սիրցունէր, մինչև այն
 ատեն նեղ փողոցին խանութը 30 դա-
 հեկան ամսականով վարձած էի : Հի-
 մայ 150 դահեկան տալէս ետքը թըշ
 ուսողական մարդը դարձեալ կը մըր-
 մուայ : Այնպիսի խտտափրտ մարդ մը
 որ անցեալ օր զիրար պիտի բզքատէինք .
 խանութին նըստարանները հինցած ըլ-
 լալը իրեն իմացնելու համար, այս
 դարչելին

Բիէն — Բարեկամ, դուք զիս ածի-
 լելո՞ւ եկաք . թէ զլուխս
 ուռեցնելու :

1001
 4403
 21277-66

2 7/31-1922

Սափ — Ահա կսկսեմ, երկու խօսք
 ընե՞ն ալ յանցանքէ, մանկութեան
 ատենդ այսպէս չէիր, որ ատեն ձեր
 տունը գայի, քովս մօտենալով կ'ստի-
 պէիր երկայն պատմութիւններ ըսել :
 Իսկ հիմայ որչափ անհամբեր ես և
 կ'աճապարես : Աճապարելը շատ գէշ
 բան է կըսէին մեր նախնիքը . համոզե-
 լով թէ աճապարեալ գործին մէջ սա-
 տանան կը մտնէ, թէ աճապարող մը
 առանց փաստու չի կրնար նստիլ . թէ
 երթալու աճապարողին վերարկուն ոտ-
 ուրներուն կը պլլուի :

Բիէռ — (Ձայրուհի — որ + էլծ) Ինչ
 շատախօս մարդ ես եղեր բարե-
 կամ, երկու ժամէ ի վեր ականջիս տակ
 դուլխս տարիր . (Սիւնի) այս շաղակ-
 րատ մարդը ուսկից գտար :

Սափ — Շաղակրատ ըսիր, երբէք
 չեմ ընդունիր, ինծի լռութիւնը
 սիրող անուանի Սափրիչ Առփտաս կը-
 սեն :

Միմոն — (Մէկուսի) Տեսնողները Աս-
 տուծոյ համար թող ըսեն :

Սափ — Յաճախողներս շատ կը սի-
 րեն զիս և վերջին ծայր կը յար-
 գեն, մինչև ցարդ կենացս մէջ և ոչ
 մէկուն բերնէն գէշ խօսք մը լսեցի,
 թէպէտև երէկ չէ առջի օր կոպտին
 մէկը

Բիէռ — Ձիս պիտի ածիլե՞ս թէ ոչ .
 շուտ պատասխանէ :

Սափ — Ուրիչ ինչ պաշտօն ունէի հոս
 դալու :

Բիէռ — Ուրեմն շաղակրատութիւնը
 մէկդի ձգելով գործի սկսէ, եթէ
 ուզածիս պէս շուտ մը ածիլես՝ ոսկի
 մը պիտի տամ :

Սափ — (Աքիւլ) Ես անանկ ստակը
 պաշտողներէն չեմ . . . , ձեզմէ
 ստակ մը չեմ ուզեր, վասն զի հօրեր-
 նուդ շատ բարութիւնները տեսած եմ,
 լոյս իջնէ հոգուն առատաձեռն և աղ-

նուական մարդ մ էր, առտու իրիկունս
սեղանէն մէկ երկու հիւր պակաս չէր,
միանգամայն ինծի անանկ պատիւներ,
անանկ յարգանքներ կը մատուցա
նէր որ

Բիէռ — Է՛ բարեկամ, ալ հիմայ կը
ճաթիմ, (դուրս) վա՛յ, վա՛յ,
վա՛յ վա՛յ. ծնօտս, ծնօտս:

Սափ — Ին՞չ եղար:

Բիէռ — Ին՞չ պիտի ըլլամ, սատանան
տանի քեզի պէս սափրիչը, ծնօ
տըս կարեցիր:

Սափ — Եւ չըսի՞ քեզի թէ աճապա
պարելը գէշ վախճան կունենայ.
յանցանքը ձերն է, վայրկան մը հան
գիստ չես նստիր որ՝ ուղածիս պէս ա
ծիլեմ. միանգամայն թեաթօռ չըլլա
լուն գլուխնիդ չէք կրնար կոր խաղցնել
խանութս այս գործին յատուկ թեա
թօռ մը ունիմ, հոն նստողը շատ հան
գիստ կընէ: անցեալ օր պարոն Հէն

րին

Բիէռ — (Մտաբեր կը բռնէ և գլուխը
նոր խաղցնելով հիւստի) Պարձեալ ըս
կըսաւ, համբերութիւն, համբերութիւն
ըսի, ալ ճարս հատաւ, հիմա կը ճա
թիմ:

Սափ — Կարծեմ պարոն Հէնրին կը
ճանչնաք, ատաղձագործ է, ծաղ
կէ փողոցին վերի ծայրի ալ դին երկ
րորդ դուռը իւր տանն է:

Բիէռ — (Զայրուի) Ա՛լ սիրիկայու
թիւնը ձեռք առիք, եթէ ձայնդ
չի կորես, ոտքիս տակն առած այն
պէս կը ծեծեմ որ ապուխտդ կը հա
նեմ:

Սափ — Չէ՛ պարոն չէ՛ ներեցէ՛ք, սը
րիկայ չէք կրնար ըսել ինծի, յի
րաւի հօրերնուդ բաւական հացը կե
րայ, բայց ձեր պատառաբոյժը ըլլալ
չեմ ընդունիր: Ես ասանկ չահ չեմ ուզիր

ինձմէ աղէկ սափրիչ մը գտիր և անոր
 ածիլուէ՛, (գործիչները բողոքելով) սա նա-
 յեցէ՛ք, հօրը տեղը մարդը ոտքին
 տակը պիտի առնէ եղեր, պիտի ծե-
 ծէ եղեր, ապուխտը պիտի հանէ ե-
 ղեր, չգիտեմ ինչ պիտի ընէ եղեր . . .
 ինչ աստիճան քաջութիւն ո՞ր
 սովորեցար այդ քաջութիւնը :

Բիէն — (Մէկուսի) իրաւ պիտի երթայ,
 ինչ պիտի ընեմ հիմա, մէկ երեսս
 ածիլուած միւսը չածիլուած . (առիւթ)
 ինչ է այն բարեկամ պիտի երթա՞ս :

Սափ — Տարակոյս չիկայ, այսչափ
 նախատուելէս ետքը կարելի՞
 բան է որ կենամ. հացս դու՞ն կուտաս
 կոր, անցեալներս յաճախորդներէս
 մէկը անպատիւ խօսք մը ըսելուն ինչ-
 չեր ըրի դիտե՞ս. հօրդ բարեկամու-
 թեանը սիրոյն համար էր այսչափ համ-
 բերելս :

Բիէն — (Առիւթ) Թող մի տար որ

սա մարդը երթայ :

Սափ — (Առիւթ) յարուստ ըլլալով Ո՛չ,
 ո՛չ թողէ՛ք զիս, անկարելի է վայր-
 կեան մը ևս սպասել, պիտի երթամ,
 որովհետև ոչ սրիկայութիւնս ձգեց և
 ոչ շաղակըատութիւնս, յանցանքս ինչ
 է. երկու խօսք ալ չընելով ճաթի՞մ .
 չէ՛ անկարելի է ալ չեմ կրնար հանդու-
 ժել. թողէ՛ք զիս . մինչև այս տարիքս
 դամ և ոչ մէկէն անարդական խօսք մը
 լսեմ

Բիէն — (Մէկուսի) ձար չիկայ, աղա-
 չելու է, (բռն) պարո՞ն սափրիչ,
 ախամայ բերնէս թուաւ այդ խօսքը,
 ներեցէ՛ք, եկէ՛ք թէ սա երեսս ալ ա-
 ծիլեցէ՛ք և թէ ծաղկի փողոցին ծայ-
 րը նստող պարոն Հէնրիին ով ըլլալը
 ուղածնուդ պէս երկայն բարակ պատ-
 մեցէ՛ք :

Սափ — (Առիւթ) Եր դուրսդ
 բեկամ դուք ատաղձագործ պա-
 րոն Հէնրին լաւ ճանչնալու էք :

Բիէն — (Մէլիս) Տեսէք ի՞նչպէս
 դարձաւ . ճշմարիտ աշխարհիս մէջ
 այս աստիճան շատախօսութիւնը սիրող
 մարդ չի տեսայ . (Կէրէն) ա՛յո ,
 պարոն Հէնրին ճանչնալու եմ բայց չեմ
 յիշեր կոր դուն սա անձեռոցդ
 հանէ :

Սափ — (Պարտաւորութիւն) Այս պարոն
 Հէնրին ձեր հօրը կենդանութեանը
 հոս շատ կուգար կերթար . փառաւոր
 մօրուս մը ունի , միջահասակ և դեր .
 դէ՛սքը ծիծաղկոտ և վերջին ծայր
 խեղկատակ , միանգամայն հին զուխ-
 ներէն է . առատաձեռն և

Բիէն — Հասկցայ , հասկցայ , սա պա-
 րոն Հէնրին , պարապ տեղը մի հող-
 նիք պատմելու , հիմա ճանչցայ . (Կէրէն)
 ճանչցայ ըսելէն ՚ի զատ ուրիշ ճար չի-
 կայ :

Սափ — Քանի որ կը ճանչնաք ինչո՞ւ
 իրեն հետ չէք տեսնուիր որչափ որ

ըլլայ հօրդ բարեկամներէն է , եթէ կը
 հաճիք այսօր զայն հոս բերեմ , զի շատ
 կը գոհանաք իրմէ , հօրդ հետ իբր եղ-
 բայր կը վարուէր :

Բիէն — (Մէլիս) Ո՛հ դարձեալ ըս-
 կըսաւ :

Սափ — Այլ սակայն խեղճին վիճակը
 այս օրերս շատ գէշ է , խանութիս
 կից ծխավաճառի խանութ մը ունէր ,
 ասկէց երկու տարի առաջ մաղսատան
 դորձակալներէն պարոն Բանթալցին . . .
 դուցէ կը ճանչնաք :

Բիէն — (Մէլիս) տարակոյս չկայ որ
 այս մարդը զիս պիտի խենդեցնէ :

Սափ — Այս բարեկամիս բռնեց խա-
 նութը անոր ծախեց , այնչափ ա-
 ռաջարկեցի թէ եկուր սա ստակով եկա-
 մուտ մը առնենք բայց որո՞ւ կըսես ,
 երեք ամսուան մէջ ստակին տակէն մը-
 տաւ վրայէն ելաւ , այս աստիճան ձեռ-
 քը բաց մարդ չեմ տեսեր :

Բիէն — Պաշտօննիդ մոռցաք բարե-

կամ, պաշտօննիդ, ալ բաւական է կա-
ղաչեմ :

Սաի — Երբեմն անանկ գործ երու մէջ
կը գտնուի որ մարդ ծիծաղը չի
կրնար բռնել, որ մը եկեր մեր տանը
դուռը ձեռք առած զիս կը հարցնէ,
ես ալ նոյն միջոցին ակուայ քաշել գա-
ցած ըլլալուս :

Բիէն — 'ի սէր Աստուծոյ . 'ի սէր զա-
ւակացող կաղաչեմ. երես անկեալ
կը պաղատիմ, լու է ալ համբերելու ժա-
մանակ չունիմ :

Սաի — Քաւ լիցի տէր, պարոն Նի-
կողիմոսին ինչ բնութեան տէր ըլ-
լալը պատմէ ըսելնուդ համար :

Բիէն — Բարով չըսէի :

Սաի — (Աձեւի իսկի, և երկու անգամ բիւրի
երեսն 'ի վեր էլ բարոս) :

Բիէն — (Բարոս-ձեւի բերեալ սրբելով) է՛ջ
գլուխ, այսինչ քաղաքովարմարդ
ես. դէմքս թքով ծածկեցիր :

Սաի — Ա՛հ պարոն, խոնարհութեամբ
ներողամտութիւն կը խնդրեմ. այն-
պէս հարբուխ մը եղեր եմ որ, (բար-
եւ էլ բարոս) ո՛հ, արդարեւ շատ ան-
կըրթութիւն. այս թշուառական բռնք-
տալըն ալ ուսկից եկաւ : (Իբր թէ ան-
յետեւ ինչ գրեւ) ներեցէք կաղաչեմ
ազնիւ պարոնս :

Բիէն — Ինչ որ է հող չէ, դու զիս
չուտ մը ածիլէ :

Սաի — Յիրաւի շատ ամօթահար եմ :

Բիէն — Հող չէ ըսի. հող չէ, գի-
տութեամբ չըրիր ա՛րան մ'էր ե-
ղաւ, սա գործդ կատարելագործէ :

Սաի — Եթէ չիներէք, ամօթէս դե-
տինը կանցնիմ :

Բիէն — (Մէկուտ) Ո՛ւր էր թէ անանկ
բան մը ըլլար և ես ձեռքէդ ա-
զատէի. (բարոս) յանցանքդ ներեցի կը-
սեմ պարոն, ինչ խօսք չհասկցող մարդ
ես :

(ԹՈՄՆԻՒՆ ՍԵՆԵԱԿԸ)

(Տեսարանին խորը դրոշմը, անբերան
որական մը: Ձեռքին սեղան մը դրոշմ է հեր-
մայ շաքիսցով շածկութեամբ:)

ՏԵՍԻԼ Ա.

Թոմսի առանձին մտածմանց մէջ

Ա՛հ, Ո՞րչափ դժուարին է աշխարհիս
մէջ ժամերով սիրելոյ մը սպասե-
լը. իրիկուընէ ՚ի վեր ահա հիմայ կու-
գայ ըսելով ամեն վայրկեան կը նեղու-
իմ: Ոտնաձայն մը լսելուս պէս իսկոյն
պատուհանը կը վազեմ, կարծելով թէ
ինքն է. կարելի՞ է արդեօք զիս խաբե-
լով ուրիշի մը երթայ, բայց այնչափ
անգուլթ չէ. . . . ահա փողոցէն ոտ-
նաձայն մը կը լսեմ, (պարտական էն նայ)

դարձեալ ՚ի զուր. առանձնութենէս
խիստ կը նեղուիմ. դոնէ ծառայն կան-
չեմ: (Ձանգուիլը եւ շրճէ):

ՏԵՍԻԼ Բ

Նոյն եւ Ֆիլիպ

Ֆիլ — (Դրոշմ թէլ կեւալով) Տիրուհի՛,
Թոմսի — Ֆիլիպ Բիէռէն ինչ լուր:
Ֆիլ — Ճշմարիտ կըսեմ, երկու ժամէ
՚ի վեր պարտիզին դուռը սպասե-
լէս ոտքերս ջուր ինջաւ, ոչ եկող կայ,
ոչ դացող:
Թոմս — Ալ այսուհետեւ չի գալուն ալ
պէտք չէ տարակուսիլ:
Ֆիլ — Այնչափ երդումներով դադ
խոստանալէն ետքը չեմ յուսար
թէ չիգայ:
Թոմսի — Եթէ զինքը տեսնեմ, խիստ
պիտի յանդիմանեմ: Դու գնա
դարձեալ Ֆիլիպ պարտեզին դուռը ըս.

պասէ, հօրեղբայրս եթէ իւր սովորու-
թեանը համեմատ այսօր ալ դայ, շու-
տով մը ինձ իմացուր:

Յիւ — Ս.յդ մասին հոգ մի ընե՛ր, ո՞վ
գիտէ հիմա ո՞ր գինետան ծակը
մտած կընե՞տէ ու կընե՞տէ:

(Ա՛րբ...)

ՏԵՍԻԼ Գ.

Թումնի առանձինս

Մինչ տղայ էինք, Բիէռին հետ իբր
եղբայր ժամանակիս կանցնէինք, ինչ-
պէս մեր հայրերն ալ սերտ բարեկա-
մութիւն մը հաստատած էին իրենց մէջ՝
բաւական ժամանակ անցնելէն ետքը
հարսնյու աղջիկ եղայ, հարս վաճա-
ռականի մը նշանեց զիս, վասն զի ինք
ստակը շատսիրելուն հարսանեաց հան-
դիսին աւելի ծախսեր չընելու համար
առանց ամուսնոյս աղէկ կամ դէշ բը՝

նաւորութեան տերըլլալը իմանալու մի-
այն հարստութիւնը կը լինուէր: Աւեր-
ջապէս ամուսնանալէս երկու տարի ետ-
քը օր մը այրս յանկարծամահ ըլլալուն
այրի մնացի: Ո՛հ, շատ շնորհակալ եմ
իրմէ որ երկու տարուան միջոցին զիս
շատ աղէկ կը հոգար: Ս.յրիութեանս
առաջի օրերուն մէջ Բիէռ Պէլճիգայէն
նոր եկեր, և իմանալով իմ այրի մնալս
փափաքեր էր զիս կնութեան առնուլ,
ինչպէս հայրս հաճեր էր, բայց իմ կա-
մակորութենէս մերժեցի զինքը: ո՞վ գի-
տէր որ ՚ի վերջոյ այսչափ պիտի սիրէի:

ՏԵՍԻԼ Ը

Նոյն եւ Ֆիլիպ (Երևուլ էլ...)

Յիւ — Ս.ւեախ Տիրուհի կուգայ կոր:
Թումն — Ո՞վ:
Յիւ — Պարոն Բիէռը:
Թումն — Ի՞նչ կըսես:
Յիւ — Ստերու հարկ չիկայ:
Թումն — Եւ ո՞ր է:

Տիւ — Ահաւասիկ :

(Տիւնի Բիւնի)

ՏԵՍԻԼ Ե

Թոմնի եւ Բիւն :

Թոմնի — Անդութ քեզի :

Բիւն — Ոհ սիրուն թռչնիկս փոխա-
նակ քաղցր խօսքերովդ սիրտս
երջանկացնելու , յանդիմանութիւննե՞ր
ուղղել կ'սկսիս . ի՞նչ է յանցանքս :

Թոմն — Ալ ի՞նչ պիտի ըլլայ , ժամը
վեցին անպատճառ հոս գտնուել
կերթնուս , ե ժամը 7 ու կէսին կու-
գաս , ի՞նչ ստիպողական գործ որ ու-
նէիր , պարտաւոր էիր զանց ընել ու ժա-
մերով պատուհաններուն առջև սրտա-
մաշութեամբ անցունելու առիթ չ'տալ :

Բիւն — Եթէ ուշանալուս պատճառը
իմացնեմ , հաւաստի եմ ներողա-
միտ ըլլալուդ :

Թոմն — Ո՞վ գիտէ որ զբոսավայրը
կը պտտէիր :

Բիւն — Ո՛չ , կերթնում պատուոյս վրայ
Թոմնի թէ զբոսավայր բառը մըտ-
քէս անգամ չանցուցի , այլ փորձանքի
մը հանդիպեցայ :

Թոմն — Այխատէ՛ որ համոզեա :

Բիւն — Ահա այսպէս ես դու , ուշ
գալուս պատճառը կը հարցնես , ե
պատասխանիս կարեւորութիւն տալ չես
ուզեր :

Թոմն — Ըսէ՛ տեսնեմ ի՞նչ է ուշանա
լուդ պատճառը :

Բիւն — Առտուանց ամիլուելու հա-
մար մեր աւանակ ծառայն խրկեցի
Սափրիչս բերել . դժբաղդաբար զայն չի
գտնելով ուրիշ մը բերեր էր . կենացս
մէջ ասանկ գարչելի մարդ տեսած չէի :

Թոմն — Ինչ ըրաւ :

Բիւն — Նախ եւ առաջ բարև տուաւ
չ'տուաւ , խօսքի սկսաւ , բայց ինչ
անվտխճան պատմութիւն . թշուառա-
կանը ատենօք հօրս սափրիչն է եղեր ,
չատ ստակը առեր , մանկութեան ա-

տենս զիս շատ կը գրկէ եղեր,
և այն և այն. չեք կնցնեմ սիրելիս ճիշտ
երկու ժամ շաղակրատութեամբ ան-
ցուց :

Թոմս — Վաճառելու էիր :

Բիէն — Ոչ միայն վաճառելով, այլ
ճեծելու ալ ըլլաս չերթաս, գար-
չելին դժուարաւ մէկ երեսս ածիլեց
և այն միջոցին ծնօտս կտրեց :

Թոմս — Տեսնե՛մ, . . . իրաւ կտրեր
է . . . ես ալ քանի որ երեսդ կը
նայեմ, ինքնիրենս կըսեմ թէ ինչէն
այս գեղեցիկ ծնօտդ ուռեցեր ան-
ճոռնացեր է :

Բիէն — (Որոք բերն շարժելու հետեւ)
Վերջապէս գուշակածս կատար-
ուեցաւ, սատանան տանի այդ անի-
րելը :

Թոմս — Վերջապէս :

Բիէն — Թոմսի կաղաչեմ. այս խօս-
քերը վերջացնենք, զի ըրածները քա-

նի սր միտքս գայ. բարկութենէս կը
խենդեմամ :

ՏԵՍԻԼ Զ

Նոյնք եւ Ֆիլիպ (Սճաղարելով մանկ)
Ֆիլիպ — Գլխնուդ ճարը գտե՛ք,
բաներնիդ բուսած է, վասն զի
հօրեղբայրդ գքեզ տեսնելու կուգայ
օրիորդ :

Թոմս — (Երաւել) Հիմա ինչ ընե-
լու է :

Բիէն — (Աստ ուր վառելով) Ահ ինձի
պահուըտելու տեղ մը, կաղաչեմ
Թոմսի զիս պահէ :

Թոմս — (Ծանոցով եղանակով) Ա-
հա, հոս եկուր, չըլլայ սր ձայն հա-
նեօ սիրելիս. (Բիէնը ծանոցին ունի վառելով)
վաթորիկ մ'է այս հիմա կանցնի :

ՏԵՍԻԼ Է

Բասկալ եւ Թոմսի
Բաս — Ի՞նչ էր այն Թոմսի, սենեկիդ
մէջ աղմուկ մը կար. աստ անդ
վազվուտելու ձայներ . . . ինչո՞ւ այդ-

չափ դեղներ ես . . . միթէ հիւա՞նդ
ես . . . ըսէ շուտ որ կասկածանքէ ազա-
տիմ:

Թոմս — Ա՛հ սիրելի հօրեղբայրս մի՛
հարցներ . . . դեռ սիրտս կը տը-
րոփէ:

Բաս — Ըսէ ինչ պատահեցաւ:

Թոմս — Մինչդեռ առանձին նստած
կը մտածէի կատուի մեծութեամբ մուկ
մը չեմ գիտեր ծակը՞ կորսնցուցեր
էր ինչ էր ըրեր սենեկէս ներս մտաւ:

Բաս — Ա՛յ գարշելի . . . վե՞րջը:

Թոմս — Իսկ ես զայն տեսնելուս
պէս խելքս գլխէս թռած, իսկոյն
տեղէս ցատկելով սա անկիւնը դացի,
այն ալ ետեւէս եկաւ, այս անկիւնը ե-
կայ, գարձեալ զիս գտաւ, ո՛հ երկիւ-
ղէս խելքս պիտի թռցնէի եթէ բարե-
բաղդաբար ծառայն հասնելով չի վա-
նէր:

Բաս — Ո՛հ սիրելի զաւակս (հըն՞դ)
սատանան տանի զանոնք. եթէ
մեր տունը դաս պիտի տեսնես որ ա-
նոնց ձեռքէն ոչ բանիր մնացած է, ոչ
հաց և ոչ ճրագ: Սնցեալներս հարիւր

հատ հակիթ առի:

Թոմս — (Մէկուտ) Բերանը բացուե-
ցաւ ալ չի գոցուիր:

Բաս — Երեկուան օրս հատ մը պէտք
եղաւ, թարանը բացի, մէկ հակիթ
մը չգտայ, սակառը գլուխս անցաւ:
Բնթի կատու մը ունէինք, անցեալ օր
ականջները իւղոտուեր է ի՞նչ է ե-
ղեր մուկը զայն ալ տարեր է: Սրդարև
այս մուկերուն ձեռքէն քաշածնիս չատ
է, իրաւ մոռցանք ըսելու ճամբան եկած
ատենս պարոն . . . ինքը . . . ինչ էր
անոր անունը . . . լեզուիս ծայրն է . . .
սա պանդոկի փողոցին գլուխը բնակող
. . . կոչկակար . . . հա՛ պարոն Տի-
տոսը բարև ըրաւ. յետոյ:

Թոմս — (Մէկուտ) Ի՞նչպէս ազատելու
է ձեռքէն. (հըն՞դ յետոյ) յետոյ
բարձր յայտէ) վա՛յ վա՛յ վա՛յ վա՛յ. այս
ինչ անտանելի ցաւ:

Բաս — Կնո՞յր հագուստը խիտ դե-
ղեցիկ էր, կանանչ մետաքսի վը-
րայ ձեռքիս չափ ճիւղեր բանուած, ա-
նանկ գեղեցիկ անանկ սքանչելի անանկ
փայլուն, զարդարուն և ընտիր ապրանք

չի կրնար ըլլալ արդարև ինչ մեղքս
պահեմ աչքս մնաց :

Բիէն — (Գլխի բարեհաճութեամբ)

Հոս ալ շողակրտի մը հանդիպեցանք :

Բաս — Իսկ պարոն Տիտոսը որ ըսես,

կնոջ հանդերձիցը համեմատ հագ-

ուեր էր, նեղ բանթալոն, կարճ բաճկոն,

զարդարուն մուճակներ, ձեռքը բարակ

զաւազան մը, և չափաւոր գլխարկ մը :

Թոմս — (Նշնշեմ) Ա՛հ, գլուխս գը-

լուխըս :

Բաս — Ինչ է այն Թոմսի գլուխդ կը

ցաւի :

Թոմս — Այո՛ հօրեղբայր, սաստիկ

կը ցաւի . . . ներեցէք կաղաչեմ

քիչ մը ատեն առանձին թողէք զիս,

վասն զի պիտի քնանամ :

Բաս — Շատ աղէկ, քիչ մը քթիթ

քացախ քաշէ, գլխի ցաւու դեղը

ան է : Իրաւ պաղ ջուրն ալ զանակի

պէս կը կորէ կըսեն երբ գլուխը լու-

ցուի, անցեալ դիշեր Պ. Բանթալոնը

կըսէր : Խեղճ մարդուն գլխուն ամեն

տեսակ փորձանք եկաւ, այն գեղեցիկ

աղջիկը սարսափելի նիհարցեր դեմնէր,

փշելուդ պէս պիտի իյնայ, վասն զի

ամուսնոյն գէշ մարդ ըլլալէն խեղճը կը

մաշի : Արշափ աշխատեցայ այն ատեն

համոզել Պ. Բանթալոնը, այն երիտա-

սարդին չտալ իւր աղջկը վասն զի ա-

ղէկ գիտէի փողոցները չափող սրիկայ

մը ըլլալը :

Թոմս — (Նշնշեմ) Հիմա խելքս կը

թռցնեմ. գլուխս, գլուխս :

Բաս — Իմ գուշակութիւններս, ամեն-

քըն ալ կատարուեցան եթէ ուրիշ

երիտասարդ մը տային, այս փորձանքը

գլխնուն չեր դար :

Բիէն — (Գլխի բարեհաճութեամբ)

Սափրիչը այս շատախօսին քովը

բան մը չէ. անկէ աւելի գլուխ կուռե-

ցընէ կոր :

Բաս — Անցեալ օր, եկեր ինքզինքը

կը մեղադրեր, ըսելով թէ այն ա-

տեն պէտք էի քու խօսքերուդ հետե-

ւիլ, փոխանակ զաւելիս երջանկութիւն

պատճառելու, դերեզմանը պատրաս-

տեր եմ :

Թոմսի — Ա՛հ հօրեղբայր, ի՛նչքա՛ն

ատուծոյ մտիկ ընելու ժամանակ

չունիմ, գլուխս կը ճաթի :

Բաս — Յիրաւի աղչիկս զքեզ ալ անհանդիստ ըրի, բռնուելու բերանս չի գոցուիր որ , , , քանի որ եկած եմ երթամ հայրդ ալ տեսնեմ, (դունչս դունչ) տեսէք կը մոռնայի կոր, հայրդ քիչ մը առաջ վարի գաւթին մէջ քանի մը խենդերու հետ կը վիճէր կոր :

Թոմս — Չգիտե՞ս իւր բնաւորութիւնը, ամենուն հետ կը կռուի, եթէ զինքը տեսնել կողէք աճապարեցէ՛ք վասն զի քիչ մը առաջ տեղմը պիտի երթամ կըսէր :

Բաս — Բայց մտիկ ըրէք ծիծաղելու բան մ'է, ըսած մարդիկներէս մէկը ճանչցայ, ժամանակաւ մեր քովի խանութը սափրչութիւն կընէր, անունը Կոմիտաս թէ ոչ , , , այո՛, այո՛ սափրիչ Կոմիտաս կը կոչուի :

Բիէռ — (Գլուխը ցոյցնելով ինչպէս) Հիմա բանս բուսաւ :

Բաս — Խեղճ մարդը վերջէն խելքը կորսնցուցած ըլլալու է որ հօրերնուդ , , , կեցիր նայիմ ինչ կըսէր , , , այո, « եթէ իմ բարերարիս երիտասարդ

տղան ինձի չի յանձնէք դատաւորին կը մատնեմ զձեզ, ինչ իրաւամբ իմ տէրս, ձեր տունը կը բանտարկէք և կը ծեծէք, ես զինքը ազատելու համար ահա գացի տանը մշակները առի եկայ, » կըսէր ոտքերը բարկութենէն գետին զարնելով :

Բիէռ — (Նշնդէս) Ա՛հ իրաց վախճանը հիմա կը գուշակեմ, թշուառականը զիս կը մատնէ :

Թոմս — (Չարտօնօրէ) Հայլս ինչ ըսաւ :

Բաս — Հայրդ ալ կը պատասխանէր թէ. « խենդ մարդ ես իմ ծառաս կը ծեծէի և ոչ քու տէրդ, կորսուէ կը պոռար, ալ այնուհետեւ ինչ ընենին չի զիտեմ , , , բայց այս ինչ աղմուկ է :

ՏԵՍԻԼ Ը

Նոյնք, Յրանտուա, Սաիրիչ, ժողով և Սիմոն :

Յռան — Թոմսի միւս սենեակը դնա, (Թոմսի կերպ) Սա աչքը բաց մարդիկը հոս մարդ պահեր էք կըսեն, ձեզ տեսնեմ կսպիտներ, շուտ գտէք, Սափ (Առջ անցնելով) Այո՛, պարոն Բիէռին այս տունը մտնելը մենք տես

սանք : (Կ-ի-ն ք-ու-ե-լ)

Փռան — Խիստ բարի , եթէ չգտնէք ,
գիտցէք որ ձեռքէս ազատելիք
չունիք , ես ձեզի կրտսմբեցնեմ որաց-
եաց առջև այս տանը մէջ մարդ կը պա-
հեն ըսելը :

Սափ — (Օ-ն-ի-ն ք-ու-ե-լ) Ահա առիկ
գաայ պարոն : (Մ-ի-ն-ի) Տեսէք
ինչպէս կ'ըկտեր է :

Բիէն — (Ս-ի-ն-ի-ն ք-ու-ե-լ) Ահա
ղաչեմ , այսչափը բաւ է զիս մի
խայտառակեր :

Սափ — Խօսքս մտիկ ընելով եթէ
այսօր չամ երուէիք այս փորձան-
քին չէիք հանդիպեր :

Փռան — (Չ-ր-ո-յ-մ-ի-ք) Պո՛ւ ես դ.
Բիէն , դո՛ւ , հօրդ հետ իբր
եղբայր փորուելով զքեզ իբր զաւակս
սիրելու համար այս սրիկայութիւնը
ըլեր :

Բիէն — Ահ տէր :

Փռան — Տեսէ՛ք սա սիրիկայն , փո-
խանակ ամօթէն գետիմն անցնելու ,
կը յանդգնի պատասխանել , ունեցած
պատիւս արատաւորելով թակարդը էլ-
նաչէր ետքն ալ ներում խնդրելու կը

համարձակիս , զքեզ սաստիկ պիտի
պատժեմ :

Սափ — Ոչ տէր իմ , չիպիտի կրնաս
զայն պատժել :

Փռան — Թշուառական մարդ ո՞վ ես
դո՛ւ որ զիս կը յանդիմանես :

Սափ — Ես ես եմ :

Բիէն — Գթութիւն տէր իմ , զը-
թութիւն . ամեն բան ընելու ի-
րաւունք ունիս , բայց մանկութենէս
ի վեր ձեզմէ տեսած յարգանքս և չը-
նորքներս մոռցնելով ներման արժանի
չեղող յանցանացս թողութիւն խնդրե-
լու զիս ստիպողը ո՞վ է զիտէք . եր-
կու տարի է ի վեր աղջկանդ վրայ
ունեցած սէրս է :

Սափ — (Մ-ի-ն-ի) Սնոր համար ա-
ծիլուելու կաճապարէր : (Բ-ի-ն-ի
չ-ո-յ-մ-ի-ք) քեզ տեսնեմ , յաջողէ :

Բիէն — (Ի-ն-ի-ն) Ճար չիկայ քիչ
մը շողորդելու է (Փ-ն-ի-ն-ի-ն
ք-ու-ե-լ) ո՛հ այն սերը չէ՛ որ ձեր ներ-
կայութեանը զիս կը խայտառակէ , զիս
որ իբր որդի կը սիրէիք և կը գողուէիք :

Սափ — (Մ-ի-ն-ի) Յիրաւի աղէկ բե-
րան կը բանեցնէ կոր :

Բիէն — (Տանաւին որին կընուի) Ահ տէր իմ ներէ՛, և թող զիս :

Ֆռան — (Որովը շարունակ) Ել՛ կատարի հօրդ մեռնելուն դուն սատկէլը աւելի աղէկ կըլլար :

Սաի Եւ ծառայք — (Խնայելով Ֆրանսիային) Անոր յանցանացը փոխարէն պատժոյ արժանի ըլլալը մենք զիտենք բայց կաղաչենք այս անգամ ներեցէք :

Ֆռան — Ասիկայներելու յանցանք մէ :

Սաի — Ինչ օգուտ եղածը եղած է, այսչափ մարդկանց մէջ խայտառակութիւնը բաւական է իրեն, եթէ տարածայնելու ըլլաք, ձեր պատիւն ալ կարատաւորի, ըստ իս, աւելի աղէկ կընէք եթէ ձեր աղջիկը ասոր տաք :

(Ծառայք միաբերան) Այո՛, այո՛, շատ աղէկ կըլլայ :

Ֆռան — Խենդ էք ի՞նչ էք, այսպիսի սրիկայն ի՞նչպէս փեսայ ընդունիմ :

Սաի — Ճշմարիտ կըսեմ թէ՛ ես ձեզ մէ աւելի որդւոցդ և քու պատիւդ կը պաշտպանեմ, բայց քանի մը տարի առաջ բարեկամներէս մէկուն ալ այսպիսի զիպուած մը պատահեցաւ, աղ-

ջկան հայրը ձեզ նման չէր ընդունէր, բայց վեց ամիս չանցած աղջիկը հիւանդացաւ և վերջապէս մեռաւ :

Ֆռան — (Մէկնով) Այո՛ ասանկ դեպք մ'ալ ես կը յիշեմ: Եթէ իմ աղջիկս ալ մեռնի. ինքզինքս ծովը նետելու եմ, կարծեմ գէշ չենք ըներ աղջիկնիս երբ ասոր տանք. թէպէտև սրիկայ ըսինք. այլ այն անուանի մարդուն զաւակն է. երիտասարդութեան կրակոտ եռանդէն յանցանք մը գործեր է՝ ի՞նչ ընենք : (Ծառայից) դուք քիչ մը ատեն առանձին թողէք զմեզ : (Ժողով) Եւ քանի որ թէպէտ և զքեզ լաւ մը կը վարցատրէի բայց հօրդ հետ ունեցած սերտ բարեկամութիւնս պարտք կը դընէ վրաս զքեզ հոգալ: ուրեմն զքեզ իմ փեսաս կնտրեմ կընդունիմ :

Սաի — (Ինչպէս) Հոգւով մարմնով :

Բիէն — (Խնայելով) Ի՞նչ կըսէք տէր :

Ֆռան — Այո, այս շարժու հարսանեաց հանդէսը պիտի կատարուի, զնա՛ պատրաստուէ՛, ես ալ երթամ աղջկանըս աւետեմ: (Մէկնով)

ՏԵՍԻԼ Թ

Բիէն և Սաիիչ

Բիէն — Ա՛հ, հիմա պիտի խենդենամ,

Վերջապէս պիտի կարենամ թո՛ւն
նիս կնութեան առնուլ :

Սափ — Աղօթէ որ ես հոս գտնուե-
ցայ . ապա թէ ոչ բանդ բուսած է :

Բիէռ — Մեծապէս շնորհակալ եմ աղ-
նիւ Սափրիչ . տուր ձեռքդ հա՛ղուրեմ :

Սափ — Քու լիցի քաւ լիցի տէր իմ :

Բիէռ — (Ք...ի հանելով Թէպէտ
և ջնջին դումար մ'է . բայց ի վերջոյ
դարձեալ կը տեսնուին ք :

Սափ — Ոչ , ոչ . ես անանկ ստակի
դըռնի ծռողներէն չեմ բարեկամս . այ-
սոր հետև իմ ձեռքս ամիլուելու խոս-
տացիր ուրիշ բան չեմ ուզեր :

Բիէռ — Մի տարակուսիր ատոր քա-
նի որ կենդանի եմ ձեզմէ ի զատ և ոչ
ուրիշի խանութ պիտի յաճախեմ :

Սափ — Պատմութիւններս մտիկ ընե-
լէ չե պիտի ձանձրանաս այնպէս չէ :

Բիէռ — Այդ կէտը քիչ մը դժուարին
է . . . բայց ինչ ընենք կընդունինք :

Սափ — Ուրեմն երթանք հարսանեաց
պատրաստութիւնները տեսնենք :

199

2013

ՀՀ Ազգային գրադարան

NL0865636

